

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠVEDIJOJE INFORMACINIS LEIDINYS

Nyhetsblad för Litauiska Föreningen i Sverige

Nr. 2 (8)

2006 m. rugsėjis

Mieli bičiuliai,

yra laikas būti ir laikas išvykti. Po ketverių metų darbo Lietuvos ambasadoriumi Švedijoje grįžtu namo į Lietuvą. Tikiu, kad Švedijoje palieku didelį būrį draugų, su kuriais buvo malonu susitikti, diskutuoti, pasitarti, ką galime kartu daryti, ką galime daryti geriau.

Išvykstu tikėdamas Jūsų galimybėmis ir tikslais. Sekmadienėje mokykloje ir toliau skambės lietuvių kalba, nes tos kalbos skambesio Jums reikės. Šokių ansamblis "Baltija" džiugins Jus naujais šokiais, Bendruomenė vienas norinčius veikti ateičiai.

Aš neatsisveikinu. Vienas lietuvis jau parodė, kad Baltijos jūrą galima perplaukti burlente. Galime būti kartu mintimis ir darbais.

Noriu palinkėti Jums visiems kartu ir kiekvienam: tęskime žygį į priekį. Kiekvienas savo vietoje, savo mažame pasaulyje. Dirbkime, auginkime vaikus, nesizvalgykime į šalis ir praeitį, drąsiai ir atvirai judėkime į priekį ir tuo judėjimu liudykime apie Lietuvos ateitį.

Nuoširdžiai Jūsų,

Petras Zapolskas

*Ambasadorius P. Zapolskas su šeima
Ambassadör P. Zapolskas med familj*

Kära vänner

Efter fyra års arbete som Litauens ambassadör i Sverige återvänder jag nu hem till Litauen. Jag hoppas att jag lämnar efter mig många vänner i Sverige.

Jag återvänder med hopp om att litauiska språket kommer att fortsätta ljuda på söndagsskolan, att "Baltija" kommer att fortsätta att dansa och att föreningen kommer att fortsätta att förena alla som vill arbeta för framtiden.

Jag vill önska var och en och alla tillsammans: låt oss arbeta och ta hand om våra barn utan att välja flyktvägar eller blicka tillbaka på det förflutna. Låt oss modigt och öppet fortsätta framåt och i denna rörelse bevittna Litauens framtid.

Med hjärtliga hälsningar

Petras Zapolskas

Pasaulio lietuvių bendruomenių Seimas

Virginija Langbakk

LBŠ pirmininkė/LFS ordförande

Rugpjūčio mėnesį Vilniuje vyko XII-asis PLB Seimas, į kurį susibėgo delegatai ir bendruomenių galvos iš 32 šalių (bendruomenės šią dieną veikia net 36 šalyse), nebuvo tik atstovų iš Uzbekistano ir iš naujai susikūrusių bendruomenių Japonijoje ir Naujoje Zelandijoje. Kaip visada, Seime ryškiai balsų ir amžiaus persvarą turėjo Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados ir Australijos delegacijos, kurios per okupaciją tradiciškai ir istoriškai formavo PLB veiklą, rinko lėšas ir nenuilstamai budėjo dėl lietuvių išlaikymo.

Nauja PLB Seimo valdyba - europinė

Kaip ir buvo tikėtasi, šis Seimo suvažiavimas nebuvo eilinis, nes kardinaliai pasikeitė PLB valdybos sudėtis - per ilgą laikotarpį PLB dominavusią amerikiečių, kanadiečių ir australiečių komandą pakeitė naujųjų užsienio lietuvių bendruomenių atstovai. Pats delegatų balsavimo rezultatas (pvz. į pirmininkes taikanti ir vėliau ja tapusi advokatė iš JAV ponija Narušienė gavo 77 balsus ir šeštą vietą, tuo tarpu L. Paulauskaitė iš Ispanijos surinko 98 balsus) ryškiai parodė, kad europinės bendruomenės šią dieną labai svarbios PLB veiklos atnaujinimui. Nors Airijos ar Ispanijos atstovų visuomeninio darbo patirtis yra trumpa, jų energija, naujoviškas mąstymas ir naujosios emigracijos problemų žinojimas turėtų ryškiai pakeičiant PLB darbą.

Įdomesni Seimo klausimai

Didesnė dalis Seimo metu svarstomų klausimų buvo jau anksčiau pristatinėta informacija, kai kurie rezoliucijoms pateikti pasiūlymai

aktualūs daugiau vyresniajai kartai, tačiau buvo pristatomi ir keli įdomesni klausimai, pvz. lituanistinis švietimas bei PLB vizija ir misija. Lietuvių kalbos mokymas ir skatinimas tarp išsivijioje gyvenančių vaikų, ypač iš mišrių šeimų, yra prioritetinga Lietuvos ir TMID'o veiklos sritis. Artimiausioje ateityje visos po pasaulį išsibarsčiusios bendruomenės ieškos tinkamų formų ir metodų, kuriais bus dalinamasi ir keičiamasi, kad būtų pasiektas šis mums rūpimas tikslas. Ta pačia tema pavyko su TMID'o atstovais aptarti ir naują mūsų bendruomenės mintį apie jungtinį lietuvių kalbos mokymą mūsų mišrių šeimų vaikams ir tėveliams, kurį rudenį pabandysim toliau plėtoti su Saulės mokykla, ir suformuluoti bendrą kelių šalių bendruomenių paraišką.

Vizijos ir misijos projektas daug kam pasirodė politiškai pasenęs, o mūsų paruošta ir pristatyta medžiaga apie šios dienos iššūkius ir vartojamų sąvokų siaurumą sukėlė labai daug diskusijų. Jeigu dauguma amerikiečių nenorėjo pripažinti, kad politiniai ir ekonominiai pastarųjų metų faktoriai nesustabdomai veikia pasaulio lietuvių vertybes, tapatybės suvokimą ir gyvenimo būdą, kitos bendruomenės, pvz., australai ar europinių šalių atstovai, mūsų iškeltas mintis palaikė.

Švedijos lietuvių bendruomenės darbas gerai įvertintas

Seimo metu mūsų bendruomenė buvo pagirta net kelis kartus, kaip geras pavyzdys buvo pateiktas „Draugystės tilto“ projektas PLB

tęsinys 3 psl./fort. sida 3

XII-ąjį Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą prisiminus...

Rasa Ingvarsson
Švedijos jaunimo atstovė

Kas treji ketveri metai viename iš pasaulio kraštų yra rengiamas Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas (PLJK), kuris yra aukščiausias Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) valdymo organas, kitaip sakant visų kraštų atstovų suvažiavimas. PLJS jungia lietuvių jaunimą gyvenantį už Lietuvos Respublikos ribų. Kongresas susideda iš studijų dienų, kurių metu atstovai pristato savo krašto veiklą, klausomasi valdybos pranešimų ir įvairių paskaitų, keičiamas statusas, reglamentas, priimami nutarimai, renkama nauja PLJS valdyba ir stovyklos, kurios metu turiningai turima laiko daugiau susipažinti su kitais atstovais, eskursijų metu pažinti to krašto įžymias vietas bei tradicijas.

Pirmasis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyko prieš keturiasdešimt metų JAV. Jame dalyvavo 156 atstovai iš 16 kraštų, jų tarpe ir atstovas iš Švedijos - A. Gegeckas. Jaunimo atstovai iš Švedijos dalyvavo pirmuose septyniuose PLJ kongresuose.

Šią vasarą birželio 23 – liepos 9 dienomis Kanadoje (Toronte, Hamiltone, Montrealyje bei St. Donat) įvyko dvyliktasis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Jame dalyvavo 67 atstovai iš 14 kraštų: Argentinos, Australijos, Brazilijos, Danijos, Didž. Britanijos, Estijos, JAV, Kanados, Latvijos, Lenkijos, Švedijos (aš - šių eilučių autorė), Ukrainos, Urugvajaus bei Vokietijos. Vienas iš pagrindinių kongreso tikslų buvo nuspręsti tolesnę Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos

veiklos kryptį. Savo studijų dienų metu parašytą apibendrinimą kviečiu ir jus paskaityti...

Su gražiausiais linkėjimais nuo po pasaulį išsibarsčiusių tautiečių.

Rasa Ingvarsson - Švedijos atstovė/Sveriges representant

XII Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Studijų dienų apibendrinimas

Virsmas: keičiasi pasaulis. Keičiasi Lietuva. Keičiamės ir mes! Tokiu žūkiu prasidėjo XII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Besikeisdamas kiekvienas iš mūsų asmeniškai įnešame pasikeitimų jaunimo sąjungai ir todėl mums yra svarbu turėti PLJS (Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos) viziją, kuri apvienija mūsų visų pastangas ir suteikia joms bendrą prasmę. Bandydami suprasti virsmo kryptį, mes turime suprasti, jog esame skirtingi tarsi spalvų mišinys, kuomet nei viena spalva nėra geresnė už kitą. Kaip gi dirbti mums visiems kartu?

Kaip veikti skirtingiems jaunuoliams, kuomet vieni negali nustygti vietoje, kitiems reikia viską nuodugnai apsvarstyti, tretieji viskam pritaria, o dar vieni sako, jog svarstymams jau laikas baigėsi? Atsakymas slypi kiekviename mūsų. **Mes** – pasaulio lietuvių jaunimo lyderiai – esame vadovai, mentoriai, sudarantys sąlygas jaunimui geriau suvokti lietuviškumą ir puoselėti jį. Būdami vadovais, žinome, jog geras vadovas yra tas, kuris turi visų spalvų, kas įgalina jį kuo geriau vykdyti savo darbą ir plėsti organizacijas, įtraukiant naujus narius ir motyvuojant juos bendram tikslui.

Būdami skirtingais, turime vieną išskirtinį bendrą bruožą, kuris jungs mus visą mūsų gyvenimą. Mus jungia **tautiškumas**, kuris spinduliuoja vertybes, kurio pagrindu ir susikūrėme mes – Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga. Tačiau besikeičiančiame pasaulyje neturėtume stovėti vietoje. Turėdami bendras vertybes, privalome nuolatos tobulinti savo įgūdžius ir sąjungas. Tik tokiu būdu galėsime visavertiškai kurti, o ne būti pasyviais besikeičiančio pasaulio dalyviais.

Mes turime suprasti, jog siekdami padaryti svarbius visuomenės labai pasikeitimus neturime laukti, kol valstybinės institucijos priims mums palankius sprendimus, bet **patys** imtis iniciatyvos ir įgyvendinti savo idėjas.

Po pirmojo kongreso JAV buvo sunku kovoti dėl Lietuvos išsivadavimo iš priespaudos ir lietuviškumo puoselėjimo. Šiuo metu Lietuva yra nepriklausoma, tačiau surasti **mūsų** – Pasaulio lietuvių

jaunimo sąjungos – ir kiekvieno iš sąjungos vienetų vietą pasaulyje netapo lengviau. Todėl **mūsų** vizija - Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga – vienija visus užsienyje gyvenančius, lietuvišką liepsną nešančius jaunus žmones, puoselėja lietuviškumą bei tautinę savimonę ir jų socialinę gerovę, yra žingsnis link organizacijos, turinčios aiškią kryptį, suvokiančios **save** ir **aplinką**, kurioje veikia, organizacijos, kuri geba prisitaikyti prie besikeičiančio pasaulio iššūkių ir tuo pačiu panaudoti visas esančias galimybes savo tikslo siekimui. Tai reiškia, jog mes tampame brandžia organizacija, brandžia ne veiklos trukme, bet kartu savo darbais. **Tam ir esame susibūrę.**

Sammanfattning: Minnen från den tolfte världslitauiska ungdomskongressen

Varje tredje-fjärde år ordnas en världslitauisk kongress (PLJK) någonstans i världen. Kongressen är högsta beslutande organ för Världslitauiska ungdomsförbundet, som förenar litauiska ungdomar som bor utanför Litauen. Kongressen innefattar studiedagar där representanterna presenterar verksamheten i sitt land, man lyssnar på meddelanden från styrelsen och andra föreläsningar, stadgarna ändras och nya regler antas, samt en ny styrelse för ungdomsförbundet väljs.

Första mötet med världslitauiska ungdomsförbundet ägde rum 1966. 156 representanter från 16 länder deltog, varav en representant från Sverige: A Gegeckas. Representanter från Sverige deltog i de första sju kongresserna.

Den 23 juni – 9 juli 2006 ägde den tolfte ungdomskongressen rum i Kanada. 67 representanter från 14 länder deltog. De kom från Argentina, Australien, Brasilien, Danmark, Storbritannien, Estland, USA, Kanada, Lettland, Polen, Uruguay och Tyskland. Rasa Ingvarsson representerade Sverige. Ett av kongressens viktigaste mål var att bestämma en fortsatt inriktning för verksamheten inom Världslitauiska ungdomsförbundet.

Jaunimo grupės skelbimas

Rasa Ingvarsson

Jaunimo grupės vadovė/Gruppledare

Tiems kam dar rūpi jaunatviškos dilemos ir jomis norėtų pasidalinti su kitais galime pranešti jog Stokholme yra susikūrusi jaunimo grupė, kuri bando reguliariai susirinkti.

Kol kas renkamės LAVA kavinėje Kulturhuset'e prie Sergels Torg kas antrą trečią penktadienį tarp 19 ir 21 val. Sekančio susitikimo datą nusprendžiame susirinkę, todėl būtų geriau prieš einant pasiteirauti pas Rasą Ingvarsson tel. **073-252 07 40** arba parašyti el. laišką adresu – **Rasa.Ingvarsson@chello.se**

Sammanfattning: Annon från Ungdomsgr.

De ungdomar som vill delta i föreningens verksamhet är välkomna till Ungdomsgruppen, som träffas på Kafé Lava i Kulturhuset vid Sergels torg i Stockholm.

Vi brukar träffas varannan eller varje tredje fredag, mellan kl 19.00 och 21.00. Kontakta Rasa Ingvarsson för mer information: tel. **073-252 07 40** eller e-post **Rasa.Ingvarsson@chello.se**

Kaip šiandien atrodo Lietuvių bendruomenė Švedijoje (tęsinys)

Virginija Langbakk

LBŠ pirmininkė/LFS ordförande

Praėjusiam Bendruomenės žinių numeryje buvo pristatyta pernai LBŠ narių ir bičiulių atliktos apklausos apibendrinimo dalis. Vieni iš svarbiausių apklausoje rastų pasiūlymų buvo pageidavimai susipažinti su kitų tautų kultūra ir papročiais, į kuriuos Valdyba atsakė, surengdama tiek daug diskusijų sukėlusį Graikijos pristatymą. Šiame numeryje pristatomas likusių klausimų apibendrinimas.

Kas nori prisidėti prie veiklos

Ne visi anketą pildę asmenys parodė norą prisidėti prie įvairių Bendruomenės darbo grupių veiklos, bet dešimt lietuvių entuziastų pirmiausia pažymėjo moterų grupės veiklą (trys), šokių grupę, sekmdieninę mokyklą ir renginių organizavimą (po du atsakymus) bei laikraštį (vienas). Švediškai atsakymai skyrėsi savo kolektyvine dvasia, kur be noro įsijungti į laikraščio ir internetinio puslapio informacijos ruošimą nariai siūlė bendravimą su kitų tautų bendruomenėmis, bendrus maisto ruošimo vakarus išbandant kitų šalių virtuvę, bendrus renginius su Baltijos šalių bendruomenėmis.

Rudenį, rugsėjo 23 dieną, rengiama pirma bendra šventė su švedų-latvių bendruomene, kurios metu planuojama pristatyti bent mažą abiejų šalių kultūros dalelę.

Lietuviškos mišios tapo svarbesnės

Prieš kelerius metus pradėtas bendradarbiavimas su Švediją globojančiais pranciškonų ordino vienuoliais išjudino mūsų narius. Jeigu anksčiau girdėjosi daug abejingų komentarų dėl lietuviškų mišių ar vaikų krikštijimo, apklausos atsakymai parodė šiek tiek pasikeitusias nuomones. Nors daugiausia atsakusių lietuvių (26 atsakymai) visai nenorėtų lankyti mišių, kita nemaža dalis (22 atsakymai) pažymėjo, kad retkarčiais lankytų lietuviškas mišias. Įdomu pastebėti, kad dauguma nenorinčių mišias lankyti respondentų yra jauni vyrai, o dauguma norinčių pastovių mišių (8 atsakymai) yra jaunos moterys (išskyrus dvi virš 60 metų). Vaikus krikštinti (trys atsakymai) norėtų dvi moterys ir vienas vyras.

Švedai respondentai daugiausiai pasirenka kalbos bei kultūros skirtumais pateisinamą atsakymą, kad lietuviškos mišios jiems nebūtų svarbios (13 atsakymų), nors šeši asmenys retkarčiais ir norėtų lankytis mišiose. Didesnioji dalis mišiomis besidominčių asmenų, keturi iš šešių, yra vyrai.

Papildomai vienas vyras ir moteris siūlo dvasinę pagalbą Švedijos lietuviams, ir kad du kartus metuose atvyktų kunigas.

tęsinys 9 psl./fort. sida 9

Atkelta iš 1 psl./Fort. från sida 1

valdybos ir pirmininko G. Žemkalnio pranešime, o TMID'o generalinis sekretorius A. Petrauskas dėkojo už pagalbą ruošiant projektą ir renginių organizavimo atmintinę, kuri išdalinta visiems Seimo dalyviams.

Mes kaip ir kitos mažosios Europos bendruomenės ateityje tikimės sulaukti įdomių ir efektyvių pokyčių, kurie padės plėsti ryšius tarpusavyje, dirbti kartu ir didžiuotis tuo, kad esame kilę iš mažos, bet labai mums brangios ir didžios Lietuvos.

Sammanfattning: Världslitauiska föreningens riksdag

PLB (Världslitauiska föreningen) tolfte riksdagssammanträde har ägt rum i Vilnius och LBS var med. Litauiska föreningar är verksamma i 36 länder över hela världen och delegater från 32 länder möttes i Vilnius. De största delegationerna kom från USA, Kanada och Australien. Deras delegater var också de äldsta.

En ny styrelse valdes och den tidigare styrelsen, som dominerades av amerikaner, kanadensare och australier, byttes ut mot representanter från de "nya" exillitauiska föreningarna i Europa. Många frågor

som diskuterades var mera aktuella för den äldre generationen.

Bland de mer intressanta, nyare frågorna som lyftes fram var de som handlade om undervisning i litauiska ämnen och om Världslitauiska föreningens vision och mission. Att undervisa barn som bor utanför Litauens gränser i litauiska är ett prioriterat område för Litauen och TMID. Vår idé om gemensam undervisning i litauiska för barn och föräldrar i de familjer där ena eller båda parterna inte är litauer diskuterades tillsammans med representanter från TMID.

LFS presenterade material om dagens krav på den förändrade litauiska identiteten i världen, användningen av fördomsfulla begrepp och de amerikanska medlemmarnas ovilja att erkänna att de senaste politiska och ekonomiska händelserna påverkar litauernas värderingar, livsstil och förståelse för sin egen identitet. Detta diskuterades livligt.

Litauiska föreningen i Sverige berömdes flera gånger under riksdagssammanträdena. Projektet "Vänskapens bro" noterades som ett gott exempel i en rapport från PLBs styrelseordförande G. Zemkalnis. TMID's generalsekreterare A.Petrauskas tackade för hjälpen vid förberedelserna till en broschyr om evenemang och projekt, som delades ut till alla riksdagsledamöter.

Saulės mokykla 10 metų jubiliejus

Regina Molina

Tėvų komiteto pirmininkė/Föräldrakommitté ordförande

Galime visi pasidžiaugti, kad Stokholmo sekmadieninė Saulės mokykla jau paminėjo savo 10 metų Jubiliejų! Prieš dešimtmetį Andželikos Motiejauskaitės, Audronės Städje, Dangiros Griksienės ir Dalios Armalienės pradėta kurti mokyklėlė ir tapo pagrindu dabartinės mokyklos, kuria mes tikrai galime pagrįstai didžiuotis ir pasidžiaugti dideliu būriu mokinukų. Iš viso mokyklėlė lankė 57 vaikai, o Ramunė Milašauskaitė yra pati atkakliausia ir uoliausia mokinė – mokyklėlė lanko be pertraukos nuo pat jos įkūrimo. Turime keletą šeimų, kurios, galima sakyti, sudaro mokyklos branduolį ir lanko mokyklėlę nuo pat jos įkūrimo pradžios. Tai – Miniotų, Helander, Laurenčikų, Matusevičių ir Städje šeimos. Pastaroji šeima ypatingai daug prisidėjo prie mokyklos veiklos – mergaitės Ramunė ir Gunilla lanko mokyklėlę nuo pat jos įkūrimo, dalyvauja visuose pasirodymuose, mama Audronė yra viena mokyklos pradininkių ir mokyklėlės internetinės svetainės kūrėja, o tėtis Jørgen įamžina visas mūsų džiugias akimirkas. Beje, mokykla Jubilėjaus proga išleido bukletą, kurį paruošė ir maketavo taip pat Audronė Städje.

Prie mokyklos kūrimo ir puoselėjimo daug kas prisidėjo, ypač ilgametis bendruomenės pirmininkas Klemensas Gumauskas, dosnieji mokyklos fondo kūrėjai ir rėmėjai Alfonsas Jovertas, Teresė ir Gintautas Būgos, Anders Griff, mokinių tėveliai ir būrys mokytojų, negailėjusių savo laiko, entuziazmo ir idėjų.

Taigi, saulėtą gegužės sekmadienį į mokyklos iškilmes sugužėjo daug šventiškausi ir pasipuošusių vaikų, tėvelių ir garbingų svečių. Pasidžiaugti visų bendra švente atvyko ir senosios kartos atstovai, tarp jų ir dosniausias mokyklos rėmėjas - Alfonsas Jovertas, bendruomenės valdybos atstovai ir Ambasados darbuotojai, nešini dovanomis vaikams – 4 šakočiais ir lietuviškais saldinais. Visus nuoširdžiai pasveikino Ambasadorius Petras Zapolskas, Bendruomenės valdybos pirmininkė Virginija Langbakk, palinkėjusi Saulės mokyklai atšvęsti dar ne vieną dešimtmetį, ilgametis bendruomenės pirmininkas Klemensas Gumauskas. Iš Lietuvos sveikinimus atsiuntė Tautinių Mažumų ir Išeivijos Departamento direktorius A. Petrauskas ir Seimo narys A. Paulauskas.

Po šiltų sveikinimų Audronė Städje visiems papasakojo mokyklos istoriją ir parodė nuotraukas iš mokyklos gyvenimo. Mokyklos vaikai padainavo muzikos mokytojos Editos Sääf šiai progai parašytą dainą „Saulės vaikai“ ir keletą kitų smagių dainelių ir kartu su šaunioju šokių kolektyvu „Baltija“ (vad. Jurga Laurenčikienė) taip smagiai trypė ir linksmo svečius, kad net klumpės skilo!

Graži ir saulėta buvo mūsų šventė. Tikimės, kad Saulės mokykla ir toliau augs ir klestės ir mokinukų, norinčių išmokti savo tėvų ir senelių kalbą ir perimti jų kultūrą, niekada nestigs!

Dėkojame visiems, prisidėjusiems prie mokyklos šventės ruošimo! Pirmiausia - tai mokinukams, kurie taip uoliai repetavo ruošdami programėlę, jų tėveliams, negailėjusiems laiko ir kantrybės ilgoms repetacijoms. Labai ačiū mokytojoms – Editai Sääf, Jurgai Laurenčikienei, Li-

liai Bakanauskaitei, Irinai Gusakovai ir Dainai Meškauskienei – už nuoširdų darbą, pasiaukojimą ir entuziazmą. Taip pat Ambasadoriui Petruui Zapolskui – už moralinę ir finansinę paramą, rengiant šventę, Virginijai Langbakk – už palaikymą ir vertingus patarimus. Dėkojame šauniam šokių kolektyvui „Baltija“, taip smagiai mus visus linksminusiam, ir mūsų geram bičiuliui Jonui Öhman, priglaudusiam savo mokykloje. Tautinių Mažumų ir Išeivijos departamentui dėkojame už jubiliejinio mokyklos bukletą finansavimą. Ir taip pat labai ačiū visiems mieliems mūsų svečiams, atėjusiems kartu su mumis pasidžiaugti ir linksmiai atšvęsti pirmo, bet ne paskutinio Saulės mokyklos Jubilėjaus!

Sammanfattning: Saules Mokyklas tioårsjubileum

Saules Mokykla firade tioårsjubileum under våren 2006. Andzelika Motiejauskaite, Audrone Städje, Dangira Griksiene och Dalia Armaliene startade skolan, där 57 elever har utbildats under en tioårsperiod. Skolans kärna utgörs av ett par familjer: Miniotas, Helander, Laurencikas, Matusevicius och Städje. Familjen Städje har bidragit särskilt mycket till skolans verksamhet.

Föreningens förra ordförande Klemensas Gumauskas, skolfondens grundare och mecenater Alfonsas Jovertas, Terese och Gintautas Buga, Anders Griff, elevernas föräldrar och lärare har också bidragit mycket.

För att fira skolans jubileum den 7 maj samlades barn, föräldrar, lärare och gäster, bland dem representanter från föreningens styrelse och medarbetare på Litauens ambassad med olika gåvor till barnen. Ambassadören Petras Zapolskas, föreningens ordförande Virginija Langbakk och Klemensas Gumauskas gratulerade alla. Direktör A. Petrauskas på TMID och riksdagsmannen A. Paulauskas skickade hälsningar från Litauen.

Audrone Städje berättade om skolans historia och illustrerade med bilder från skolans liv. Skolans elever sjöng många sånger, däribland sången ”Solens barn” som skrivits av musklärarinnan Edita Sääf för att fira jubileet. Barnen dansade tillsammans med folkdansgruppen Baltija (ledare Jurga Laurencikiene).

Föräldrakommittén tackar alla som har hjälpt till med att förbereda skolans fest. Först av allt tackar vi eleverna och deras föräldrar men skickar dessutom ett stort tack till lärarna Edita Sääf, Jurga Laurencikiene, Lilia Bakanauskaite, Irina Gusakova och Daina Meskauskiene, till ambassadören Petras Zapolskas, Virginija Langbakk och dansgruppen Baltija.

Dessutom utgår ett särskilt tack till vår vän Jonas Öhman som hittade plats för oss i sin skola. Vi tackar TMID för att ha finansierat en broschyr om skolans jubileum. Och väldigt stort tack till våra kära gäster som kom för att glädjas och fira Saules Mokyklas tioårsjubileum tillsammans med oss!

Saulės mokykla kviečia

Regina Molina

Tėvų komiteto pirmininkė/Föräldrakommitté ordförande

Lituanistinė Saulės mokykla vėl atveria duris visiems vaikams nuo 2 m., kurie nori pagilinti ar išmokyti lietuvių kalbos.

Visi esate laukiami ABF patalpose, adresu **Sveavägen 41, 4** aukštas.

Užsiėmimai vyksta kas antrą sekmadienį 10.15 – 12.00 su trumpa 15 minučių pertraukėle. Vaikai atsineša atsigerti, užkąsti.

Numatomas Rudens semestro tvarkaraštis:

Rugpjūčio 27, rugsėjo 3, 17, spalio 1, 15, lapkričio 5, 19, gruodžio 3, 17 (Kalėdų šventė).

Daugiau apie Saulės mokyklą galite sužinoti: www.qedata.se/lbs/sauls_mokykla

Visais jums rūpimais klausimais kreipkitės į Regina: regina.molina@bredband.net arba tel: **0702926595, 08-792 1839.**

Sammanfattning: Inbjudan till Saules Mokykla

Söndagsskolan Saules Mokykla inbjuder alla barn från två års ålder som vill lära sig litauiska. Lektionerna äger rum varje söndag, kl. 10.15 - 12.00 med en kvarts paus, i ABF-huset, Sveavägen 41, 4tr, Stockholm.

Om ni har några frågor, vänd er till Regina Molina, antingen via e-post regina.molina@bredband.net eller tel: **070-292 65 95, 08-792 18 39.**

Vasario 16-osios šventės naujovės

Audronė Stādje

Šiomet tai buvo tikra šventė, be susierzinimo ir nuovargio, kurių sunku išvengti nuo pat ryto vykstant metiniam susirinkimui, naujos valdybos rinkimams ir svarstant rimtus reikalus. Šiomet vietoj rudenio nukelto susirinkimo buvo graikiškos muzikos koncertas. Grojo grupė "Meraklides". Grojo ne graikai, o gryniausie švedai, tačiau grojo labai gerai. Prieš koncertą trumpai pakalbėjo graikų bendruomenės atstovas Gabriel Potamitis, beje, vedęs lietuvaite. Taip LBŠ valdyba pradėjo dar vieną, daugelio pageidautą, naują- pažintį su kitomis tautinėmis bendruomenėmis.

Po koncerto ir trumpos pertraukos prasidėjo tradicinės lietuviškosios šventės oficialioji dalis: visi sugiedojom Lietuvos himną; Klemensas Gumauskas papasakojo apie savanorius; Lietuvos ambasadorius Švedijai Petras Zapolskas tarė keletą malonių žodžių bendruomenei ir perskaitė Lietuvos Prezidento sveikinimą. Po oficialiosios dalies padainavo Saulės mokyklos moksleiviai. Jiems akomponavo jau visiems pažįstamas Soft Jazz Trio, kuris savo koncertą pratęsė vėliau. Trio solistė Edita Sääf parengė mokyklos vaikus koncertui.

Sveikinimai, padėkos, prizai ir apdovanojimai pylėsi lyg lietus: "Metų lietuvis" vardą ir prizą LBŠ valdyba skyrė Eleonorai Jonušienei už suorganizuotą tarptautinę vasaros stovyklą "Draugystės tiltas", o "Metų lietuvis" - Alfonsui Jovertui už didžiulę finansinę paramą Lietuvos vaikų Švedijoje mokyklos fondui. LBŠ valdyba padėjo savo buvusioms ilgametėms narėms Eugenijai Griff ir Onutei Gurvičienei. Tuo pačiu buvo pagerbta visa "Draugystės tilto" organizacinė grupė: Eleonora Jonušienė, Regina Molina, Jonė Šestakauskaitė, Audronė Stādje, Lilia Bakanauskaitė, Agnė Skeberdytė ir Laima Romienė. Su 60-ies metų jubiliejais sveikinome Sophie Luksha-Kielbowską ir Kristiną Gossenius. Už įvairiausių veiklų bei pagalbą bendruomenei padėkas ir dovanų gavo: tautinių šokių grupė "Baltija", Saulės mokykla, "Draugystės tilto" ir kitų akcijų rėmėjas Klemensas Gumauskas, Informaci-

nės grupės vadovė Audronė Stādje, už ryšių su bažnyčia palaikymą ir patalpų LBŠ renginiams parūpinimą - Sophie Luksha-Kielbowska, už bendruomenės renginių įamžinimą - Jörgen Stādje. Valdyba labai dėkojo ir atsidėjo priėmusiems LBŠ svečius šeimoms: Linai ir Artūriui Aleksandrauskams, Giedrei ir Gintui Grigelioniams, Editai ir Martinui Sääf, Jurgai ir Evaldui Laurenčikams, Göran Grahn. Na, o jauniausias prizininkas buvo bendruomenės Kalėdinės atvirutės konkurso laimėtojas Jonas Jonušas.

Skirstėsi namo visi patenkinti, pagerbti ir linksmi.

Sammanfattning: 16:e-februari-festen

Firandet av 16:e-februari-festen ägnades endast åt kulturprogram. Det var någonting nytt. En annan nyhet var en presentation av andra nationella föreningar. I år presenterades den grekiska föreningen av Gabriel Potamitis, varefter gruppen "Meraklides" spelade grekisk musik.

Sedan fortsatte firandet på traditionellt litauiskt vis. Alla sjöng Litauens nationalsång, Klemens Gumauskas berättade om partisanerna och Litauens ambassadör i Sverige läste upp gratulationer från Litauens president. Sedan sjöng eleverna i Saules Mokykla (med musiklärare Edita Sääf) och Soft Jazz Trio gav en konsert.

Litauiska föreningens i Sverige styrelse delade ut priser. Eleonora Jonusiene blev "Årets litauiska" för att hon ordnade sommarlägret "Vänskapens bro". Alfonsas Jovertas blev "Årets litauer" för enormt stor finansiell hjälp till litauiska barnskolefonden.

Sophie Luksha-Kielbowska och Kristina Gossenius gratulerades till sina 60-årsdagar.

Styrelsens tack riktades till följande personer: Styrelsemedlemmarna Eugenija Griff och Onute Gurviene som har varit med i föreningens styrelse under många år; Organisationsgruppen i projektet "Vänskapens bro": Eleonora Jonusiene, Regina Molina, Jone Sestakauskaite, Audrone Stādje, Lilia Bakanauskaite, Agne Skeberdyte och Laima Romiene; Folkdansgruppen "Baltija"; Söndagsskolan Saules Mokykla; Klemensas Gumauskas som har gett sitt stöd till projektet "Vänskapens bro" och andra projekt; Informationsgruppens ledare Audrone Stādje; Sophie Luksha-Kielbowska för att hon har upprätthållit relationer med kyrkan och hjälp med att finna lokal för föreningens evenemang; Jörgen Stādje för att ha förevigat föreningens evenemang; Lina och Arturas Aleksandrauskas, Giedre och Gintas Grigelionis, Edita och Martin Sääf, Jurga och Evaldas Laurenčikas och Göran Grahn för att ha tagit emot föreningens gäster. Den yngsta pristagaren var Jonas Jonusas som vann pris för föreningens julkort.

Alla gick sedan hem, mätta och belättna, glada för uppmärksamheten.

Eleonora Jonušienė

Alfonsas Jovertas

„Draugystės tiltas“ Airijoje

Jonė Šeštakauskaitė

2005 metais Stokholme veikiančios sekmadieninės Saulės mokyklų inicijuotas projektas „Draugystės Tiltas“ šiemet nusitęsė iki pat Airijos, į jos sostinę Dubliną. Projektas vyko birželio 16-18 dienomis Dublino priemiesčio senajame universitete NUI Maynooth.

Susirinko ne tik Lietuvių bendruomenės Airijoje nariai ir jų šeimos, mokyklų mokiniai ir tėveliai, bet ir gausus būrys atstovų ir iš keturių kaimynės Anglijos mokyklų, Vokietijos Berlyno bei Hamburgo, Norvegijos, Prancūzijos, Belgijos, Ispanijos ir netgi M. Mažvydo mokyklos iš Lietuvos. Renginyje dalyvavo ir Danijos bendruomenė bei būsimos lietuvių mokyklos Vienoje atstovai. Mūsų Švedijos Saulės mokyklėlė atstovavo mokytoja Lilia Bakanauskaitė, mokyklėlės tėvų komiteto pirmininkė Regina Molina, projekto iniciatorė ir praeitų metų projekto vadovė Eleonora Jonušienė bei buvusi mokyklėlės mokytoja Jonė Šeštakauskaitė.

Vakarą atidarė Airijos „4 vėjai“ mokinių daina „Žemė po kojom“, ir dalyvius šiltai pasveikino Lietuvos Respublikos ambasadorė Airijoje I. Briūkovskienė, politikai G. Steponavičius, P. Auštrevičius, Švietimo ministerijos sekretorius A. Puodžiukas ir TMID'o atstovė Violeta Raulynaitienė. Vakarą buvo kupinas dainų, spektaklių, išradimų ir džiaugsmingų kalbų, vaikų paruoštų prisistatymų. Jų nepabūgę net ir suaugusieji atstovai, drąsiai deklamuodami eiles ir pasakodami pasakojimus pristatė savo liuanistines mokyklas bei bendruomenes.

Pagrindinę projekto dieną, šeštadienį, niekam nestigo veiklos. Vyko mokytojų seminaras, kur kiekvienos mokyklos mokytojai pristatė savo veiklą, darbo patirtį, aptarė per mokslo metus iškilusius sunkumus.

Bendruomenių valdybų atstovių ir atstovų susirinkime buvo aptarinėjamas Europos lietuvių bendruomenių bendradarbiavimas, iniciatyvinės grupės įkūrimas, bei pasiruošimas XII PLB Seimui.

Vaikų programa džiugino trijų skirtingų grupių dalyvius išradingais ir linksmais užsiėmimais. Mažiausieji kartu su aktyviai dalyvaujančiais tėveliais kūrė piešinius, kreidelėmis margino asfaltą draugystės tema, žaidė lietuvių liaudies žaidimus. Vyresnioji ir vyriausioji grupė dainavo kartu su M. Mažvydo mokyklos mokytojais bei mokiniais, šoko lietuvių liaudies šokius. Šeštadienio vakaronė visus apstulbino staigmena: „Irish Dance Academy“ šokių pasirodymu, lietuvių kalbos viktorina „Kalbu lietuviškai“. Prizai buvo teikiami ne tik viktorinos dalyviams,

bet ir kitakalbiamiems tėveliams, dalyvavusiems lietuvių kalbos kursuose, bei vaikų piešinių konkurso laureatams.

Svarbiausias vakaro įvykis, kurio visi labiausiai laukė, buvo pagoniškos dvasios apgaubta Joninių šventė. Rasos šventės tradicijas, šokius, dainas, žaidimus, paparčio žiedo ieškojimą bei vainikėlių leidimą į van-

Švedijos atstovai/Sveriges representanter:

E. Jonušienė, R. Molina, J. Jonušas, J. Šeštakauskaitė, G. Molina ir L. Bakanauskaitė su broliu Pauliumi

denį pristatė tautinis kolektyvas „Dobilas“, Nojus grojo nostalgiškas dainas, o visai sutemus po žvaigždėtu dangumi ir prie žybciojančių fakelų aidėjo „Djembe faso“ grupės afrikietišku būgnų ritmai.

Paskutiniąją dieną, po projekto apibendrinimo, broliai pranciškoni Paulius ir Kazimieras laikė Šventas Mišias. Vaikų laukė bene liūdniausias momentas – ašaringas atsiveikinimas su naujais draugais ir keitimasis adresais. Atsigrėbesčiaivę ir padėkoję už nuostabų renginį, visi atsiveikino iki kitų metų susitikimo Vokietijoje.

Dėkojame TMID'ui ir Steinarui Langbakk, parėmusiems mūsų kelionę į „Draugystės Tiltą“ Dubline.

Sammanfattning på sida 7

TMIDo seminarai

Audronė Städje

Š.m. kovo mėnesį Vilniuje vyko TMID'o suorganizuotas II-asis užsienio lietuvių bendruomenių žiniasklaidininkų seminaras, kurio metu buvo diskutuojama dviem temomis: „Lietuvos tapatybė, įvaizdis, simboliai“ ir „internetinių naujienų vartų galimybės bei problemos“. Seminare be manęs dalyvavo LBS pirmininkė Virginija Langbakk, kuri vedė apskritojo stalo diskusiją. Kaip ir anąsyk, iš seminaro parsivežiau daug naujų nuorodų į įvairias - valstybinių institucijų, žiniasklaidos ir kt. - internetines svetaines, kurios galėtų dominti ir jus. Jos visos bus surašytos „Nuorodose“ adresu www.qedata.se/lbs.

Nebe pirmus metus vyko ir seminaras liuanistinių mokyklų vadovams ir mokytojams. Šiemet gegužės mėnesį jame dalyvavo Stokholmo „Saulės“ mokyklos mokytoja Daina Meškauskienė. Be vertingos patirties mokytoja parvežė diplomus rašinio „Lietuva vaiko akimis“ konkurso laureatams, „Saulės“ mokyklos moksleiviams Airidui Meškauskui (I vieta) ir Ugnei Miniotaitei (III vieta).

Dėkojame TMID'ui už puikias galimybes susitikti su kolegomis, dirbančiais kitose šalyse, ir pasidalinti patirtimi, pasiklausyti labai gerų paskaitų.

Sammanfattning: Seminarier hos TMID

I mars 2006 hade TMID ordnat ett seminarium för utlandslitauiska föreningars journalister. Seminariets viktigaste teman var ”Litauens identitet, image och symboler” och ”Möjligheter och problem på Internet”. Förutom jag själv, deltog ordföranden i Litauiska föreningen i Sverige Virginija Langbakk i seminariet. Hon ledde också den gemensamma diskussionen. Jag tog med mig många hänvisningar till olika webbsidor som kan vara intressanta även för dig. De kommer att finnas på föreningens hemsida www.qedata.se/lbs under Länkar.

I maj 2006 ägde även ett seminarium för litauiska skolledare och lärare rum. Lärarinnan Daina Meskauskienė från Saules Mokykla i Stockholm deltog. Utöver all annan information tog hon med sig diplom till eleverna Airidas Meskauskas och Ugne Miniotaite som hade vunnit första respektive tredje plats i tävlingen ”Litauen sett med ett barns ögon”.

Vi tackar TMID för de utmärkta föreläsningarna och de goda möjligheterna att få träffa kollegor som arbetar i andra länder och att få dela med sig av erfarenheter.

"Baltija" Šveicarijoje

Jurga Laurenčikienė
"Baltijos" vadovė/Baltijas ledare

Jau tampa tradicija, kad Vasario 16-osios proga Stokholmo "Baltija" išsiruošia į gastroles. Šiemet keliai vedė į Ciurichą pas Šveicarijos lietuvius. Kelionei ruošiasi daug ir įtemptai. Mokėmės naujų šokių, tobulinome senuosius. Net "Klumpakojį" į programą įtraukėme. Taigi šokėjams teko paplušti ne tik su šokių bateliais, bet ir apsiavus klumpes. Nesinorėjo apvilti mus priimančios ir labai entuziastingai nusiteikusios Šveicarijos lietuvių bendruomenės.

Atrodo, kad ir šeimnininkai mūsų nenorėjo apvilti. Viskas buvo iki smulkmenų apgalvota ir suplanuota. "Baltijos" viešnagė prasidėjo nuo šaunios ekskursijos po Šveicariją. Pamatėme Liucernos, Berno ir Ciuricho įžomybes, iš po debesų kartais išlendačias Alpių viršūnes, iš savo gidų išgirdome apie šveicarų bei Šveicarijos lietuvių tradicijas, gyvenimo ypatumus.

Na, o šeštadienį, vasario 18-ą, mūsų laukė pagrindinis gastrolių įvykis – koncertas Šveicarijos lietuvių bendruomenėi. Tą dieną lietuviai ir jų draugai į Ciurichą rinkosi jau nuo pat ryto. Šveicarijos lietuvių bendruomenė tokio pat dydžio kaip ir Švedijos – apie 150 narių. Skirtumas tas, kad lietuviai išsibarstę po visą Šveicariją ir gausesnio susibūrimo kuriame nors viename mieste nėra. Tačiau atstumai Šveicarijoje kur kas mažesni nei Švedijoje, taigi nesunku visiems suvažiuoti iš įvairių šalies kampelių švenčių metu. Savo susijimą, kuris vyko bažnyčios salėje, bendruomenė pradėjo šv. Mišiomis. Po šv. Mišių visi rinkosi į metinį bendruomenės susirinkimą. Dalyvaujančių šiame susirinkime gausa (apie 70 žmonių) mus maloniai nustebino – tai gyvas įrodymas, kad Šveicarijos lietuviai tikrai domisi savo bendruomenės veikla ir aktyviai joje dalyvauja.

Po susirinkimo visi buvo pakviesti užkąsti - net lietuviškos duonos ir alaus Lietuvos ambasada Šveicarijoje parūpino, o kitus užkandžius gamino patys šventės dalyviai.

Ir "Baltijos" šokėjai ten buvo, alų midų gėrė, per burną varvėjo, burnoj neturėjo... Tai beveik tiesa, nes iš karto po užkandžių – "Baltijos" pasirodymas. Visi šiek tiek jaudinomės, kad tik gerai viskas pavyktų. Pavyko! Plojo mums žiūrovai ir kameromis spragsėjo, ir pagyros žodžių negailėjo, ir didžiulę dėžę šveicariško šokolado dovanavo. Visi - ir šokėjai, ir žiūrovai buvo patenkinti. Bet čia gi dar ne viskas - dar vakaronė. Jos Šveicarijos lietuviai turbūt dar daugiau laukė nei mūsų koncerto. Raginti eiti šokti nereikėjo - nei lietuvių, nei šveicarų. Šokių

Sammanfattning - Vänskapens bro på Irland

Projektet "Vänskapens bro", som initierades av skolan Saules Mokykla i Stockholm 2005, fortsatte sin verksamhet i den irländska huvudstaden Dublin den 16-18 juni i år. Lärare från olika litauiska skolor, eleverna tillsammans med sina föräldrar, representanter från litauiska föreningar i Irland, England, Tyskland, Norge, Frankrike, Belgien, Danmark, Österrike, Sverige och även Litauen, kom till Dublin för att delta i projektet. Saules Mokykla representerades av Lilia Bakanauskaite, Regina Molina, Eleonora Jonusiene och Jone Sestakauskaite. Projektets deltagare gratulerades av Litauens ambassadör på Irland I. Briukovskiene, politikerna G. Steponavicius, P. Austrevicius, sekretären på det litauiska utbildningsdepartamentet A. Puodziukas och TMIDs representant Violeta Raulynaitiene. Under dagarna pågick ett lärarseminarium, möten med föreningsrepresentanter och program för barn där de kunde lära sig litauiska lekar, danser och sånger. Sista dagen höll franciskanerbröderna Paulius och Kazimieras gudstjänst och man bjöd varandra på återseende tills projekt "Vänskapens bro" återupptas i Tyskland.

Vi tackar TMID och Steinar Langbakk som möjliggjorde vår resa till Dublin.

aiškėtelė buvo pilnut pilnutėlė. Ir stalus sustumdėme, ir salę sutvarkėme, ir lauke sūtemo, o šokėjai vis šoko ir šoko.

Tikrai smagu, kad "Baltijos" vizitas pasiekė tikslą – atrodo, kad lietuviškas Šveicarijos jaunimas suprato, kokia smagi yra tokia veikla, ir užsikrėtė mūsų pavyzdžiu. Ėmė dabar patys folklorinių šokių vakarus organizuoti, gal po metų kitų ir jų kolektyvą Stokholme galėsime išsvysti. Tikrai to tikimės.

Na, o "Baltija" buvo daugelio pagirta ir už koncertinės programos atlikimą, ir už betarpišką bendravimą su publika vakaronės metu. Gavome ir dar vieną įvertinimą – pakvietimą kitais metais Vasario 16-osios proga koncertuoti Danijoje danų-lietuvių draugijai, nes šios draugijos pirmininkė stebėjo mūsų pasirodymą ir jis jai labai patiko. Dėl tokio įvertinimo tikrai noriu padėkoti visiems "Baltijos" šokėjams už triūsą, pasiaukojimą ir entuziazmą.

Į Stokholmą baltijiečiai grįžo gal kiek pavargę nuo tokio intensyvaus savaitgalio, bet labai patenkinti, pilni kuo geriausių išpūdžių ir įsigiję naujų draugų. Už tai esame be galo dėkingi energingiausiai "Baltijos" viešnagės Šveicarijoje organizatorei, o dabar ir Šveicarijos lietuvių bendruomenės pirmininkei Jūratei Caspersen ir jos pagalbininkėms Dianai, Vilmai, Laimai bei mus apnakvindinusiems žmonėms. Lai jūsų energija neblėsta ir lai gyvuoja nuostabi lietuvių salėlė Šveicarijoje.

O jei kam įdomu pažiūrėti nuotraukų, kuriose įamžintos "Baltijos" viešnagės Šveicarijoje akimirkos, apsilankykite "Baltijos" svetainėje www.adata.ekc.kth.se arba Šveicarijos lietuvių svetainėje www.lietuviai.ch.

*Baltija Šveicarijoje. Viduryje- ŠLB pirmininkė J. Caspersen/
Baltija i Schweiz. I mitten - ordförande J. Caspersen*

Sammanfattning - Baltija i Schweiz

Under "16-februari"-firandet i Zürich för litauer i Schweiz gjorde den stockholmsbaserade dansgruppen Baltija succé med sin dansföreställning. De dansade bra, umgicks med andra litauer och hade tillfälle att se staden. Baltija blev inbjudna att dansa för den dansk-litauiska föreningen i Danmark under "16-februari"-firandet nästa år. Baltijas dansare tackar alla som hjälpte till med att ordna resan, i synnerhet Litauiska föreningens i Schweiz ordförande Jurate Caspersen, hennes medhjälpare Diana, Vilma och Laima och människorna som erbjöd logi. Bilderna från detta besök finns på Baltijas hemsida www.adata.ekc.kth.se och på hemsidan för litauer i Schweiz www.lietuviai.ch.

Irene Rimeika

Steinar Langbakk
LBŠ narys/LFS-medlem

I april 2006 fyllde Irene Rimeika 85 år. Litauiska Föreningen i Sverige gratulerar en av våra äldsta och trognaste medlemmar och presenterar henne för alla andra medlemmar.

I svansen av medicinstuderande bakom den berömde professor Crafoord fanns en ung litauisk kirurgassistent, 26 år, med vackra blå ögon. Efter avslutad rond på en av avdelningarna på Sabbatsbergs sjukhus höll han upp dörren för den blonda 24-åriga avdelningssköterskan från Tornedalen.

Så började den livslånga kärlekshistorien mellan Irene och Alfonsas Rimeika. Året var 1946, i oktober.

Dessförinnan hade Alfonsas, i likhet med så många andra litauer som 1944 flydde från det sovjetiska maktövertagandet, tagit vägen över Slite på Gotland (där han blev god vän med landsfiskalen på ön) via flyktinförläggning i Vingåker till Stockholm. Han var medicine kandidat och fortsatte 1945 sina avbrutna studier på Karolinska Institutet.

Den 26-åriga litauiske medicinaren och den 24-åriga tornedalska sjuksköterskan började umgås efter det korta mötet i oktober 1946. Kärleken växte fram mellan dem.

"Jag tyckte det var spännande med en man som upplevt så mycket som Alfonsas," berättar Irene. "Och snart märkte jag också att han var en mycket tolerant och snäll människa."

11 januari 1948 gifte de sig i Haparanda kyrka, ett protestantiskt bröllop. "Alfonsas var katolik och jag protestant. Jag kunde inte tänka mig något annat än ett protestantiskt bröllop," säger Irene, "och efter-som Alfonsas var den mest tolerante av oss blev det så."

Men prästen var en litauer, protestanten Andrius Skimotis, som verkade som präst i Sverige i hela sitt liv, huvudsakligen i Tärnabytrakten. Skimotis avled för några år sedan.

De två, som ju arbetade i Stockholm, bosatte sig på Kungsholmen, i en liten etta. Där fick de ett år senare sitt första barn, en dotter. Irene fick bestämma hennes namn. Det blev Elisabet efter mormor.

1950 flyttade de till en större lägenhet i Tallkrogen och 1951 kom den andra dottern. Den här gången bestämde Alfonsas hennes namn. Det blev det vackraste namn han visste, Danguole, "Något himmelskt".

Sex år senare, 1958, kom sladdbarnet, Alf Jonas.

Idag har Irene begåvats med 7 barnbarn och 2 barnbarnsbarn.

Alfonsas blev färdig med sina studier och legitimerad allmänläkare 1950 och arbetade på olika sjukvårdsinrättningar i landsorten, och i Stockholm från 1960 fram till sin död 1989.

När alla barnen kommit i skolåldern gick Irene 1966-67 igenom vårdlärarutbildning. Fram till 1976 arbetade hon som utbildningskonsulent på svenska Röda Korset Centralstyrelse. Därefter, de sista tio åren, tills hon pensionerades, som vårdlärare inom distriktssköterskeutbildningen vid Stockholms läns landsting.

Under våren 1989 hade det gamla Sovjetunionen börjat krackelera. De frihetstörstande baltiska staterna kunde i allt större utsträckning kräva sitt oberoende. Den våren såg Irene och Alfonsas ett tv-program som visade litauer, i Litauen, som sjöng sin egen nationalsång. Det hopp, som ingen av alla dem som flytt från Litauen vågat tro på, men som de i alla år drömt om, fick ny näring. Också Alfonsas vågade börja tro att det omöjliga kunde ske.

Men han fick aldrig uppleva frihetsdagen. Någon månad efter att de

gemensamt sett tv-inslaget från Litauen avled Alfonsas, den 2 april 1989.

Mycket för att hedra den man hon älskat under nästan hela sitt liv började Irene engagera sig för Litauens sak. Hon deltog i alla måndagsmöten utom två på Norrmalmstorg för att skapa opinion för de baltiska staternas frihet. Hon blev medlem i Svensk-Litauiska föreningen.

1990 åkte hon tillsammans med medlemmar i föreningen för första gången till Litauen, till Vilnius.

Irene berättar om hur folkskarorna på Norrmalmstorg växte i takt med att opinionen i Sverige vände.

"Gunnar Hökmark var där varenda måndag," berättar hon. "Till en början fanns där nästan inga socialdemokrater, men den första måndagen efter det att sovjetiska tanks 1991 hade dödat flera unga människor framför tv-tornet i Vilnius var Norrmalmstorg svart av människor. Man fick till och med stå på angränsande gator för att kunna följa demonstrationen."

Irene är upprörd över hur Sverige behandlade de baltiska staterna under efterkrigsåren fram till deras frigörelse 1991.

"Sverige var inte neutralt när det gällde Baltikum," säger hon häftigt. "Det var rena eftergiftspolitik gentemot mot Sovjetunionen. De baltiska ambassaderna tvingades stänga och all deras egendom tilläts bli konfiskerad av Sovjetunionen. Vi hade baltutlämningen och så sent som 1990 hävdade regeringen att frihetssträvandena i Baltikum var en intern angelägenhet för Sovjetunionen."

Alfonsas hade ända fram till början av 1960-talet ett "främlingspass" där det stod angivet att han var "sovjettryss". Det innebar att också Irene och barnen i svenska myndigheters ögon var "sovjetmedborgare". Först efter flera års äktenskap blev Alfonsas svensk medborgare.

1991, när Litauen äntligen fått sin frihet, var Irene i kontakt med Alfonsas bror, som då bodde i USA. Han planerade att för första gången på 47 år återse sitt hemland. Han bokade hotell i Vilnius och köpte flygbiljetter – men känslorna blev för starka för honom. Bara några dagar innan avfärden avled han plötsligt.

Irene besökte Litauen en andra gång, 1992. Den här gången tog hon sig tid att resa runt, hon besökte Siaulai, Silute, Kaunas och Vilnius. Och naturligtvis var hon vid Korskullen.

Efter frigörelsen började litauer komma till Sverige, för att studera, arbeta eller besöka släktingar. De allra flesta hade inga möjligheter att ta in på dyra hotell utan försökte hitta husrum hos vänner och bekanta. Litauiska föreningen kontaktade Irene och undrade om hon kunde hjälpa till. Då bodde hon ensam i sin och Alfonsas villa i Farsta.

Med glädje tog hon emot litauiska besökare och så fördjupades kontakten mellan henne och litauiska föreningen, en kontakt som ännu är till glädje för både henne och föreningens medlemmar.

Idag bor Irene, 85 år ung och vital, på äldreboende i Bagarmossen. Ett äldreboende instiftat av drottning Josefina på 1800-talet och som sköts av katolska nunnor. De är 30 damer som bor där. Häromåret visade Sveriges Television en dokumentär därifrån "Bland damer och nunnor i Bagarmossen".

Alfonsas Rimeika, 24 ml/år

”Och tänk jag som insisterade på protestantiskt bröllop,” ler Irene vemodigt, ”men det var Alfonsas som var den toleranta av oss två.”

”Jag skulle så gärna vilja se Litauen en gång till, gärna tillsammans med något av mina barn eller barnbarn.”

2006.08.31

*Alfonsas su anūku Jonui
Alfonsas med barnbarn Jonas*

Santrauka - Irene Rimeika

1946 m. spalį Sabbatsbergo ligoninėje žymas profesoriaus Crafoord chirurgas-asistentas 26-ių metų lietuvis palaikė duris 24 metų blondinei skyriaus vyr. seselei iš Tornedalen. Taip prasidėjo visą gyvenimą trukusi Irenės ir Alfonso Rimeikų meilės istorija.

Medicinos studentas Alfonsas Rimeika, kaip ir daugelis kitų lietuvių, 1944 m. bėgdamas nuo sovietinių užgrobikų, į Švediją pateko per Gotlandą. 1948 m. Irene ir Alfonsas susituokė Haparandos bažnyčioje. Tai buvo protestantiškos vestuvės, nors Alfonsas ir buvo katalikas. Kunigas buvo lietuvis protestantas Andrius Šimutis, kuris dirbo kunigu Tärnaby krašte visą gyvenimą. Šimutis mirė prieš keletą metų.

Irene ir Alfonsas dirbo ir gyveno Stokholme. Jie susilaukė dviejų dukrų, Elisabet ir Danguolės, bei sūnaus Alf Jono. Šiandien Irene dar turi 7 anūkus ir 2 proanūkius.

Alfonsas gavo pažymėjimą užsiimti gydytojo praktika 1950 m. ir dirbo Stokholme ir aplink jį iki pat mirties. Irene dirbo medicinos sese-

Atkelta iš 3 psl./fort. från sida 3

Lietuviams Švedijoje norisi pastoviai susitikti keturis kartus į metus

Apklausa parodė, kad pats tinkamiausias **pastovių** bendruomenės renginių ir susitikimų skaičius daugumai lietuvių (32 procentai arba 21 atsakymas) būtų keturi kartai į metus, tuo tarpu švedai (58 procentai arba 10 atsakymų) norėtų rinktis du kartus per metus. Tarp dažniau nei du kartus per metus susitikti siūlančių vyrauja jaunos moterys, ypač šokių grupę ir mokyklą remiantys asmenys. Viena moteris siūlo rinktis ir kitose Švedijos vietose.

Pagrindinės apklausos **išvados**: (I) mūsų Bendruomenė yra stipri

Sammanfattning: Hur Litauiska Föreningen i Sverige (LBS) ser ut idag - fortsättning

I förra numret presenterades den första delen i enkäten som riktades till LBS medlemmar och vänner. I detta nummer presenteras undersökningens andra del.

Det är inte alla som vill delta i föreningens verksamhet, men tre personer ville vara medlemmar i kvinnogruppen, två personer uttryckte sitt intresse för dansgruppen, söndagsskolan och organisation av olika evenemang, en person ville vara delaktig i arbetet med tidningen. Svenskarna ville se mer av det kollektiva: kontakter med andra föreningar, gemensamma matlagningsskvällar när man fick möjlighet att laga och smaka på andra nationers mat samt gemensamma evenemang med andra baltiska föreningar.

På hösten, den 23 september, ordnas för första gången en gemensam fest tillsammans med letterna.

Om man förut kunde höra många tveksamma kommentarer om gudstjänster på litauiska, visar undersökningens resultat nu något förändrade åsikter. 26 personer vill överhuvudtaget inte delta i gudstjänster fast 22 kunde tänka sig att komma någon gång. Det var huvudsakligen unga män som inte ville komma till gudstjänsten. 6 unga kvinnor och 2 kvinnor över 60 år utgör de åtta personer som ville delta i gudstjänsten. 2 kvinnor och 1 man ville döpa sina barn. Litauisk gudstjänst

rim, vėliau – Raudonojo Kryžiaus slaugos mokytoja. Paaugus vaikams, Irene pakėlė savo kvalifikaciją ir dirbo Raudonajame Kryžiuje konsultante mokymo reikalams, o paskutinį dešimtmetį prieš pensiją – slaugos mokytoja medicinos seserų kursuose.

1989 m. pavasarį pradėjo griūti Sovietų Sąjunga. Alfonsas ir Irene per televiziją matė Lietuvos žmones, giedančius ”Tautinę giesmę”, ir pradėjo tikėti, kad gali išsipildyti giliai užslėpta viltis. Bet Alfonsas laisvės dienos nesulaukė, mirė 1989 metų balandžio 2 d.

Pagerbdama savo mylimo vyro atminimą, Irene pradėjo domėtis Lietuvos reikalais. Ėjo į pirmadieninius mitingus Norrmalmstorget, įstojo į Švedų-lietuvių bendriją. 1990 metais kartu su bendrijos nariais pirmą kartą važiavo į Lietuvą, į Vilnių.

1991 m. Irene susisiekė su Alfonso broliu, kuris gyveno JAV. Jis planavo pirmą sykį po 47 metų aplankyti tėvynę, užsisakė Vilniuje viešbutį, nusipirko bilietus, bet širdis neatlaikė – likus kelioms dienoms iki išvykimo jis mirė.

Antrą sykį Irene važiavo į Lietuvą 1992 metais, aplankė Šiaulius, Šilutę, Kauną, Vilnių ir Kryžių kalną.

Atgavus nepriklausomybę, ir lietuviai pradėjo važiuoti į Švediją studijuoti, dirbti, aplankyti giminių. Dauguma neturėjo galimybės apsisistoti brangiuose viešbučiuose, todėl LBS paprašius, Irene apgyvendindavo lietuvačius savo ir Alfonso name Farstojė. Taip jos kontaktai su lietuviais ir lietuvių bendrijomis dar labiau išsiplėtė.

Dabar, sulaukusi 85-erių, Irene yra jaunatviškai žvali, gyvena karalienės Josefinos XIX amžiuje įsteigtuose senelių namuose Bagarmossene, kuriuos prižiūri katalikės vienuolės. Apie šiuos namus švedų televizija rodė dokumentinį filmą ”Bagarmossene tarp damų ir vienuolių”.

Irene mielai dar kartą nuvažiuotų į Lietuvą su kuriuo nors savo vaiku ar anūku.

tuo, kad jai priklauso visokio amžiaus žmonių, kurie gali perimti, tęsti ir plėsti veiklą, (II) dauguma Švedijos lietuvių turi aukštą išsilavinimą ir savo profesiniais pasiekimais gali ne tik sustiprinti bendruomenę, bet ir prisidėti prie Lietuvos įvaizdžio kūrimo, (III) dauguma narių remia bendruomenę ir patys norėtų prisidėti prie jos veiklos, (IV) dauguma bendruomenės narių yra plačių pažiūrų ir nori plėsti žinias bei ryšius su kitomis tautomis ir bendrijomis.

Pabaigai norėtusi padėkoti visiems vyrams ir moterims, kurie atsakė į anketą ir tuo būdu padėjo surinkti duomenis, apbendrinti pasiūlymus. Visus, kurie pažymėjo, kad norėtų ir galėtų aktyviau prisidėti prie įvairių darbo grupių veiklos ar įkurti naujas grupes, labai kviečiame kreiptis valdybos adresu lbsvaldyba@hotmail.com

är oviktig för 13 svenskar på grund av språket, fast 4 män och 2 kvinnor kunde tänka sig att komma till gudstjänst ibland.

21 litauer (32 %) skulle vilja att föreningsmöten och evenemang ägde rum 4 gånger per år. 10 svenskar (58%) skulle vilja träffas 2 gånger per år. Unga kvinnor är mest aktiva. En kvinna föreslog att man kunde träffas även på andra platser i Sverige.

De huvudsakliga slutsatserna är följande:(i) föreningens styrka är medlemmarna i olika åldrar, som kan ta över och utveckla verksamheten; (ii) många litauer i Sverige har högskoleutbildning och kan med sina professionella resultat stärka föreningen och den allmänna bilden om Litauen i Sverige; (iii) många medlemmar stödjer föreningens verksamhet och vill själva vara delaktiga; (iv) många föreningsmedlemmar vill fördjupa sina kunskaper och föreningens relationer med andra nationer och föreningar.

Avslutningsvis vill vi tacka alla som besvarade enkäten och sålunda hjälpte oss att få in information om föreningens medlemmar. De personer som på ett mer aktivt sätt vill delta i olika arbetsgrupper eller grunda nya arbetsgrupper är välkomna att skriva till styrelsens e-adress: lbsvaldyba@hotmail.com

Lär känna de små städerna i Litauen - Švėkšna

Kristina "Kickute" Österman

LBŠ narē/LFS-medlem

"Välkomna till det första svensk-litauiska mötet, som vi hoppas ska följas av många fler". Med de orden öppnade kommundelschefen Alfonsas Šeputis sammankomsten i Švėkšna den 4 augusti 2006. Vi träffades i det gröna kommunalkontoret intill Švėkšnas imponerande 75 meter höga kyrka i rött tegel. Det var Švėsknabor, folk från Klaipėda, litauer boende i Stockholm, Umeå och Holland och svenskar m.fl. som hade kommit för att vara med om den här dagen "Att lära känna små städer i Litauen".

Det var en varm och solig augustidag, när vi träffades för att lära känna Švėkšna lite bättre. Efter den inledande presentationen i kommunkontoret visade kyrkoherden kyrkan, som firade 100-årsjubileum förra året. Därefter hissades svenska flaggan framför det gamla gymnasiet, numera skola för årskurs 1-6. Lokalpressen var där och fotade och intervjuade oss.

Vice borgmästaren i Šilutė, boende i Švėkšna, höll också en kort presentation av staden i västra Litauen, som förutom kyrkan också har ett palats, Villa Genowefa, som tillhör grevinnan Pliaterienė, med stor park med skulpturer av bl.a. gudinnan Diana, dammar och en stor variation av träd samt Švėkšna museum, numera inhytt i lokaler i Saulė skolan. Inte långt från parken ligger också en gammal kvarn, som gjorts om till restaurang och hotell. På Švėkšna kyrkogård är den berömda 1800-tals-poeten S. Stanevičius begravd.

Dagen var fylld av olika aktiviteter och avslutades med middag på den trevliga, rustika restaurangen "Viesulas".

I Švėkšna stötte jag på flera eldsjälar, som verkar för att utveckla kommundelen, bl.a. ovan nämnda kommudelschef Alfonsas Šeputis och rektorn för gymnasieskolan Dalia Daugėlienė som också driver en lokal teater i en lada intill slottsparken med entusiastiska amatörskådespelare. Ett av inslagen under den här dagen var ett utdrag ur årets revy.

En av mötesdeltagarna från Sverige klagade över att det bara finns en enda golfbana i Litauen. Han tyckte att det skulle vara en bra idé att anlägga en sådan i Švėkšna.

Självt är jag ny medlem i litauiska föreningen i Sverige sedan i år. Det här var mitt andra besök i Litauen. Redan första gången, för två år sedan, imponerades jag av landets potential. Bland det mest intressanta var Korskullen i Šiauliai. Vi kunde också njuta av de kilometerlånga sandstränderna på Kuršių Nerija vid Litauens östersjökust.

Santrauka: Pažinkime Lietuvos miestelius - Švėkšna

"Sveiki atvykę į pirmąjį švedų-lietuvių susitikimą, po kurio, tikimės seks daug kitų". Taip Švėkšnos meras Alfonsas Šeputis rugpjūčio 4 dieną pradėjo kalbą švėkšniečiams, klaipėdiečiams, lietuviams iš Stokholmo, Umeå, Olandijos ir švedams susirinkusiems dalyvauti renginyje "Susipažinkime su Lietuvos miesteliais".

Pažintis su Švėkšna prasidėjo nuo įspūdingos 75 metrų aukščio raudonų plytų bažnyčios, pernai atšventusios 100-metį, po to buvo iškelta Švedijos vėliava priešais mokyklą. Vietinės spaudos atstovai fotografavo ir ėmė interviu iš susirinkusiųjų.

Šilutės vicemeras, gyvenantis Švėkšnoje, trumpai papasakojo apie miestelį. Be bažnyčios dar yra grafienei L. F. Pliaterienei priklausantis dvaras, vila Genowefa su didžiuliu parku pilnu skulptūrų ir tvenkinių, Švėkšnos muziejus. Netoli parko esančiame sename malūne įrengtas restoranas ir viešbutis. Švėkšnos kapinėse palaidotas S. Stanevičius.

Tarp autorės sutiktų tikrų entuziastų, buvo meras Alfonsas Šeputis ir mokyklos direktorė Dalia Daugėlienė, kuri dar vadovauja vietiniam klijimo teatrui. Svečiams buvo parodyta ištrauka iš šių metų spektaklio.

Vienas dalyvis iš Švedijos skundėsi, kad Lietuvoje tėra tik viena golfo aikštė. Jis manė, kad būtų gerai tokią aikštę įrengti Švėkšnoje.

Jag är inte speciellt ornitologiskt intresserad, men tyckte förstås ändå att det var spännande att se alla dessa storkar på fälten och i sina bon högt uppe på stolpar eller på hustaken. Storkar har man ju inte kunnat se i Sverige sen femtiotalet. Och Vilnius är naturligtvis bara det värt ett besök.

Litauen har också en intressant historia och kultur, tyvärr störd av Sovjetunionens inblandning under många år, vilket bl.a. de slitna bostadsområdena i städernas utkanter vittnar om. Ett monument i Švėkšna över boksmugglingen visar litteraturens betydelse i landet; under tsartiden fick böcker inte tryckas på litauiska språket.

Det är synd att det inte kommer fler svenska turister till Litauen, särskilt nu när det går att flyga från Stockholm-Skavsta, till Kaunas för bara ca 500 kronor. Och för svenskar är det mycket billigt att turista i Litauen. Jag köpte med mig hem keramik, linnedukar, vodka och litauiska matspecialiteter; allt till bara en bråkdel av svenska priser. Hotell- och restaurangpriserna är också otroligt låga.

Det var en trevlig och omväxlande dag och jag rekommenderar alla litauenvänner att komma till nästa möte, som hålls i juli eller augusti 2007.

kristinaosterman@comhem.se

Arbata pas grafiene /Te hos grevinnan L. F. Pliateriene

Tai buvo puiki ir permaininga diena, pilna įvairių renginių ir baigėsi kaimiškai įrengtame, jaukiame restorane "Viesulas".

Autorė yra nauja LBŠ narė ir tai buvo jos antras apsilankymas Lietuvoje. Patį pirmą kartą, prieš dvejus metus, ją labai imponavo Lietuvos pajėgumas. Tarp labiausiai dominusių buvo Kryžių kalnas prie Šiaulių, Kuršių Nerija, Vilnius. Labai buvo įdomu matyti tiek daug gandrų, kurių Švedijoje nebesimato nuo 6-to dešimtmečio.

Lietuva turi įdomią istoriją ir kultūrą, nors ir sutrikdytą daugiametio Sovietų Sąjungos įsikišimo. Monumentas knygnešiams Švėkšnoje rodo literatūros svarbą; caro metais buvo uždrausta lietuviška spauda.

Gaila, kad į Lietuvą atvyksta tiek mažai švedų turistų, ypač dabar, kai iš Skavstos galima nuskristi į Kauną už maždaug 500 kronų. Švedams turistauti Lietuvoje yra pigu. Tik už dalelę švediškos kainos autorė nusipirko keramikos, lininių staltiesų, degtinės ir lietuviškų maisto produktų. Viešbučiai bei restoranai taip pat pigūs.

Autorė rekomenduoja visiems Lietuvos draugams atvykti į kitą susitikimą 2007 metų liepą ar rugpjūtį.

Autorės el-paštas: kristinaosterman@comhem.se

Susipažinkime - Presentationer

1. Prašom trumpai pristatyti save ir savo šeimą.
2. Kodėl siekiate bendravimo su lietuviais?
3. Ką norėtumėte atnaujinti LBŠ veikloje?
1. Presentera kort dig själv och din familj.
2. Varför vill du umgås med litauer?
3. Vad skulle du vilja förnya i LFS verksamhet?

Margita Björklund

Alder: 60. *Födelseort:* Jag är femte generationen infödd göteborgare. Min pappa var skeppare på bogserbåten Hilmer och min mamma var hemmafru. Jag är en stor lokalpatriot och håller jag på något fotbollslag är det GAIS. *Familj:* Änka sedan förra sommaren. Två vuxna barn. *Bor:* I villa i Tynnered, en stadsdel i västra Göteborg. *Yrke:* Är utbildad gymnasielärare men har mer arbetat med andra saker bland annat som taxeringsintendent, kommunalråd och konsult. *Fritid:* Vid sidan av alla uppdrag som tar mycket av min fritid är jag en regelbunden motionär i Friskis och Svet-tis, där jag för övrigt sitter i Göteborgsavgdelningens styrelse. Jag älskar att läsa; är inte specialiserad utan en allätare. Jag går på alla operaföreställningar jag hinner. Det är en lisa för själen att lyssna till sång och musik av allra högsta klass. På våren och sommaren tar trädgårdsarbete större delen av min fantasi och energi.

Jag har alltid känt stor sympati för de baltiska folken och deras kamp mot det sovjetiska förtrycket. I Göteborg har det aldrig funnits så många litauer. Esterna är fler och i decennier har det funnits en estnisk skola i Göteborg. Först i början på 2000-talet när jag träffade Virginija Langbakk lärde jag känna och förstå Litauens historia. Nu har jag varit i Litauen flera gånger och jag kommer att åka dit igen. Jag gillar landet och litauerne, som alltid är vänliga och hjälpsamma mot oss turister.

Jag tycker det är bra att föreningens tidning också har artiklar och nyheter på svenska. Det gör att jag känner mig bättre omhändertagen som svensk medlem i föreningen. Eftersom jag bor i Göteborg kan jag inte delta särskilt aktivt i föreningens verksamhet. För att ändå känna en viss delaktighet vore det trevligt att få ett kort referat från möten och styrelsesammanträden i ett månatligt nyhetsbrev på nätet.

Santrauka

Margita 60 metų. Gimusi Göteborge, savo krašto patriotė ir futbolo mėgėja. Našlė. Turi du suaugusius vaikus. Diplomuota gimnazijos mokytoja, dirbanti savivaldybės patarėja ir konsultante. Laisvalaikiu sportuoja "Friskis och Svet-tis", yra Göteborgo skyriaus valdyboje. Mėgsta skaityti, lanko visus operos spektaklius, į kuriuos tik spėja. Pavasarį ir vasarą skiria daug fantazijos ir energijos savo sodui.

Margita visada jautė daug simpatijų pabaltijiečiams ir jų kovai prieš sovietų engimą. Göteborge lietuvių niekada nebuvo daug. Estų yra daugiau, jie net savo mokyklą turi. Apie 2000 metus, kai sutiko Virginiją Langbakk, sužinojo daugiau apie Lietuvą, jos istoriją. Margita daug kartų lankėsi Lietuvoje ir planuoja važiuoti dar. Jai patinka šalis ir lietuviai, kurie visada draugiški ir paslaugūs turistams.

Gerai, kad Bendruomenės laikraštyje spausdinami straipsniai bei naujienos ir švedų kalba. Tai padeda geriau jaustis LBŠ nare. Kadangi gyvena Göteborge, tai negali aktyviai dalyvauti Bendruomenės renginiuose. Jaustųsi labiau įtraukta į LBŠ veiklą, jei kartą per mėnesį gautų internetu trumpus referatus iš susirinkimų.

Anders Griff

1. Jag är en svensk man i mina bästa år, relativt nypensionerad, som arbetat som lärare med elever från åk 4 till blivande läkarsekretare i ca 20 år och som ekonomisk konsult ungefär lika länge.

2. Med den kärlek, värme, glädje, omtanke och uppskattning som jag bemötts av min litauiska hustru, hennes familj, släkt och vänner är det omöjligt att inte vilja umgås med dem så mycket som möjligt.

Dessutom visar litauer mer uppskattning och respekt än svenskar och de litauiska kvinnorna är ju så underbart - kvinnliga!!

3. Jag såge gärna att det funnes ett organiserat veckoprogram med allehanda aktiviteter. Från enkla söndagspromenader med en kopp kaffe till diskussionsgrupper, bowling, boule, utflykter, disco, danskvällar och mycket annat för att ge litauer (och deras "respektive") möjlighet att träffas oftare, att aktiveras mer och, ibland, krydda träffarna med både litauisk och svensk touche. Kanske börja med en "måndagsträff" där man bokar in sig på en företagsrestaurang (som, normalt, är stängd på kvällarna) för fika/middag, information om framtida aktiviteter och allmän samvaro. Inte svårt. Inte dyrt. Har prövats förr - och fungerat!

Santrauka

1. Anders yra švedas gražiausiuose metuose, neseniai išėjęs į pensiją. Apie 20 metų mokytojavo moksleiviams nuo 4 klasės ir būsimiems gydytojų sekretoriams. Kita tiek laiko išdirbo ekonomikos konsultantu.

2. Anders mano, kad gaunant tiek meilės, šilumos, dėmesio, rūpesčio ir įvertinimo, kuriuos gauna iš savo lietuvių žmonos, jos šeimos, giminių ir draugų, neįmanoma nenorėti kuo daugiau bendrauti su lietuviais. Be to, lietuviai rodo daugiau pagarbos negu švedai. O lietuvaitės tokios nuostabiai moteriškos!

3. Anders mielai norėtų, kad vyktų savaitiniai organizuoti renginiai. Nuo paprastų sekmadieninių pasivaikščiojimų ir puoduko kavos iki diskusijų grupių, bowlingo, išvykų, diskotekų, šokių vakarų ir daug kitko, kas suteiktų galimybę lietuviams (ir jų gyvenimo draugams) dažniau susitikti, pajudėti. Galima pradėti nuo "pirmadienių susitikimų", užsisakant kokios nors įmonės restoraną, kuris vakarais paprastai būna uždarytas. Jame būtų galima pasėdėti, užkąsti ir pasidalinti informacija apie kitus renginius. Tai nesunku ir nebrangu. Išbandyta anksčiau. Ir tai veikė!

LBS sveikinimai

Nauji bendruomenės nariai

Sveikiname naujus Lietuvos bendruomenės narius, nuo praėjusio laikraščio numerio (2006 sausio):

Vaidilutė Šukienė ir Ken Bjerregaard, Rasa Ingvarsson su šeima, Kristina Österman, Jurgita Baltrušaitytė su šeima, Lina ir Dick Stode.

Raginame ir kitus lietuvius, naujai atvykusius ar seniau gyvenančius, papildyti Bendruomenės gretas. Kartu bus įdomiau ir linksmiau.

LBS valdyba

Sammanfattning

LFS styrelse hälsar följande nya LFS medlemmar välkomna:

Vaidilute Sukiene och Ken Bjerregaard, Rasa Ingvarsson med familj, Kristina Österman, Jurgita Baltrusaityte med familj och Lina och Dick Stode.

Jörgen Städje - 50!

Šių metų pavasarį linksmasis mūsų bendruomenės fotografas pažymėjo pirmąją brandos pakopą. Visų vardu sveikiname Jörgen Städje ir dėkojam už bendruomenei paaukotą laiką, energiją ir Jörgeno dėka sukauptą fotografijų archyvą.

LBS valdyba

Sammanfattning

I våras klättrade vår trevliga föreningsfotograf upp på mognadstrappans första steg. Vi gratulerar Jörgen Städje och tackar för all tid och energi som han har ägnat åt föreningen och för det fotoarkiv som han har samlat.

Sveikiname su jaunatvišku jubiliejumi!

Sveikiname LBS nares Andželiką Motiejauskaitę, Lianą Ruokytę bei Editą Sääf atšventus jaunatviškus jubiliejus ir linkime visada išlikti tokiomis linksmomis, energingomis bei žaviomis, kokios Jūs esate dabar. Daug laimės ir meilės Jums, mielosios!

LBS valdyba

Sammanfattning: Gratulerar till ett ungdomligt jubileum!

Styrelsen i Litauiska föreningen i Sverige gratulerar medlemmarna Andzelika Motiejauskaitė, Liana Ruokyte och Edita Sääf och önskar att de får förbli glada, energiska och vackra.

LBS sveikinimai

Algii Jovertui - 70!

Sveikiname ištikimą, ilgametį ir aktyvų LBS narį Algį Jovertą 70-mečio proga. Tikimes, kad Algis ir toliau dalyvaus Bendruomenės veikloje.

LBS valdyba

Sammanfattning

Vi gratulerar Algis Jovert, mångårig, trogen och aktiv medlem i Litauiska föreningen i Sverige på hans 70-årsjubileum.

Lilii Bakanauskaitei - 50!

Su gražiu Jubiliejumi sveikiname ilgametį Bendruomenės narę Lilią Bakanauskaitę, vieną pirmųjų sėkmadieninės mokyklėlės mokytojų, aktyvią moterų grupės narę! Linkime Jums niekada neprarasti energijos, kuria spinduliuojate, ir tos geros nuotaikos, kuria užkrečiate kitus!

LBS valdyba

Sammanfattning

Styrelsen för Litauiska föreningen i Sverige gratulerar Lilia Bakanauskaite, föreningens mångåriga och aktiva medlem, på femtioårsdagen! Vi önskar mycket energi och gott humör i livet och arbetet!

Göran Grahn - 50!

Sveikiname lietuvių, latvių ir estų draugą, muzikologą, Göran Grahn atšventus 50-metį. Göran daug prisidėjo prie LBS veiklos paglobodamas bei apgyvendindamas pas save svečius iš Lietuvos, o taip pat rengdamas šventes pabaltijiečiams, tuo suburdamas lietuvaicius.

LBS valdyba

Sammanfattning

Vi gratulerar musikkvartaren Göran Grahn, litauerne, letterne och esterne vän, på 50-årsdagen.

Jubiliejai!

LBS valdyba norėtų sveikinti visus su jubiliejais, vedybomis ir kitais svarbiais įvykiais. Labai prašome pranešti apie artėjančius progas valdybai arba laikraščio redakcijai audrone@qedata.se.

Sammanfattning

LFS styrelse skulle gärna vilja gratulera alla som firar ett jubileum, bröllop och andra viktiga händelse. Var snälla och meddela det till styrelsen eller tidningsredaktionen audrone@qedata.se.

LBS INFORMACINIS LEIDINYS / NYHETSBLAD FÖR LITAUISKA

FÖRENINGEN I SVERIGE, Nr. 1 (7)

2006 M. SAUSIS / JANUARI ÅR 2006

LEIDĖJAS / UTGIVARE: LBS valdyba / LFS styrelse

PIRMININKĖ / ORDFÖRANDE: Virginija Langbakk

Skravvägen 25 B, SE-141 72 Huddinge

virginijalangbakk@hotmail.com tel.: 070-597 06 80

SEKRETORĖ / SEKRETERARE: Eglė Marcinkevičiūtė,

egle.marcinkeviciute@sh.se tel.: 070-335 42 39

LBS POSTGIRO / LFS PG 22 30 29-0

LBS E-PAŠTO ADRESAS / LFS E-POST: lbsvaldyba@hotmail.com

SVETAINĖ / WEBBADRESS: www.qedata.se/lbs

Narystės paraiška yra LBS svetainėje /

Medlemsansökan finns på LFS-webben

REDAKCIJA/REDAKTIONEN:

Audronė Städje (ats./ansv.) ir/och Eglė Marcinkevičiūtė

TEKSTUS REDAGUOJA / TEXTREDIGERARE: Eglė Marcinkevičiūtė

DIZAINAS IR MAKETAS/FORMGIVNING OCH LAYOUT: Audronė Städje

SANTR./SAMMANFATT.: Audronė Städje, Viktorija Carlemalm

ILUSTRACIJOS/ BILDER: S.Langbakk (1,10), J.Laurenčikienė (7),

R.Ingvarsson (2), J.Städje (4,5,12), J.Šeštakauskaitė (6),

E.Jonušienė (5), A. Städje (8), M. Björklund (11).

REDAKCIJOS EL.PAŠTAS/ REDAKTIONENS E-POST: audrone@qedata.se

KAINA / PRIS: 15 SEK, LBS nariams - nemokamai /

för LFS medlemmar - gratis

TIRAŽAS / ANTAL KOPIOR: 130 vnt./st.

Redakcija pasilieka teisę trumpinti ir redaguoti atsiųstus tekstus./

Redaktionen har rätt att förkorta och redigera inkomna texter.